

ska. Kandidat predsedništva naj bi se izbral bodisi iz Polskega kola ali Češkega kluba, vsekakor iz onega, ki bo po številu članov močnejši. „Den“ utemeljuje to zahtevo tako-le: „Kakor je parlament ustavne države izraz nje narodnostne in stanovske sestavljenosti, tako naj bo njen izraz tudi predsedništvo. In če je ustanovljeno in postavno določeno, da je Avstrija v svojem parlamentu po večini slovanska, če je zlomljena in odstranjena fikcija nemške Avstrije, potem je pač dolžnost ustavne države, da bi predsednik parlamenta predstavljal večino, ter je sveta dolžnost slovanskih poslancev, da bi si prizadevali z vsemi sredstvi priboriti veljavo temu ustavnemu načelu.“

* **Socialni demokrati** imajo sedaj 87 mandatov. To bo v novem parlamentu najmočnejša stranka, in v tej enotnosti bo njihova moč. V starem parlamentu so imeli socialni demokrati le 11 poslancev.

* **Češki socialni demokratje in anarhisti za narodne pravice.** Iz Prage poročajo: Češka šolska družba „Matice školska“ je imela dne 30. m. m. svojo letno skupščino. Na skupščino je poslalo 20 čeških socialno-demokratskih poslancev oprostila pisma, v katerih zatrjujejo, da se bodo z vso odločnostjo borili v parlamentu za upravičene narodne zahteve in da se bodo zavzemali zlasti za češke narodnostne manjšine. Tudi češki anarhisti so poslali skupščini pismo, v katerem jo zagotavljajo, da se bodo tudi oni borili za narodna prava.

* **Vera in politika.** Socialni demokrati v Ašu nameravajo izstopiti iz katoliške cerkve, ker so pri ožjih volitvah krščanski socialci rajši glasovali za Vsenemca nego za socialnega demokrata.

* **Organizacija železničarjev** je ena najmočnejših podpor socialne demokracije. Od leta 1905. na 1906. se je število članov pomnožilo za 14.222 in je koncem lanskega leta znašalo 46.943. Od teh je bilo 30.978 Nemcev, 10.614 Čehov, 3712 Poljakov, 1506 Slovencev in 118 Italijanov. Prihodki centrale in krajnih skupin so znašali leta 1906: 305.178 K nasproti 209.647 K 61 h leta 1905. Za strokovne liste se je izdalo 166.33 K, v agitacijske svrhe pa 21.867 K. Skupnih stroškov l. 1906. je bilo 234.046 K, to je 58.265 K več nego l. 1905.

* **Portugalsko.** Na Portugalskem je nastal med kraljem in obema zbornicama konflikt. Kralju očitajo, da stoji v zvezi z velikimi industrialnimi podjetji in bankami. Splošno mislijo, da bo prisiljen odstopiti.

* **Ženski poslanci** v finskem državnem zboru — ki jih je med 200 poslanci 18 — si niso ustanovili posebnega kluba, ampak so se porazdelili po strankah. Pač pa se potezajo vse te žene v državnem zboru za zvišanje varstva mladoletnih deklet in za priznanje enakega prava za zakonske in nezakonske otroke.

* **Jezikovno vprašanje v avstrijski zbornici.** Glasilo čeških narodnih socialistov, sklicuje se na vest, da je predsednik ogrske zbornice odredil, da stenografirajo hrvaške govore v ogrski zbornici hrvaški stenografi iz Zagreba pravi, da se bo moralo v novi avstrijski zbornici stenografirati tudi češke govore. List dostavlja, da ne bi mogel dunajski parlament obstojati niti pol dneva brez stenografiranih čeških govorov.

* **Jaurès o volitvah v Avstriji.** Vodja francoskih socialnih demokratov Jaurès piše v *Humanité*: „Uspeh socialnih demokratov v Avstriji ima pomen za vso Evropo. Avstrijske volitve ne bodo rešile le Avstrije, temveč svetovni mir. Splošna volilna pravica je dokazala, da je dovolj narodnostnega prepira, jezikovnega in plemenskega sovraštva. Mladočehi in pangermani so uničeni, in javnemu življenju so se v Avstriji odprla vrata na stežaj. Od danes naprej ni v Avstriji več slovanstva in nemštva, ki bo si prizadevalo za priklopljenje k tretji velesili, Evropa je rešena skrbi, da bi se Avstrija raztrgala, kar bi povzročilo najgrozovitejše konflikte.“

* **Slovanska vseučilišča.** Češki list „Čas“ piše: „Beckova vlada je po volitvah samoljubno trdila, da bodo v novem parlamentu narodnostna vprašanja postavljena z dnevnega reda. Namesto tega se oglašajo eno za drugim, še preden so duri novega parlamenta odprte; pred vsemi je pa vprašanje slovanskih vseučilišč. Žalostno je, da se to v svojem bistvu čisto kulturno vprašanje presoja v Avstriji s politiško-narodnostnega stališča, no s tem dejstvom pač treba računati. V državnem zboru bodo Čehi, Rusini in Slovenci razvili vseučiliško vprašanje in to po vsi pravici. „Slov. Narod“ baš objavlja poziv na vse

občinske zastoje in korporacije, naj na dan otvoritve državnega zbora pošljejo naučnemu ministertvu telegrame, v katerih naj zahtevajo, da se nemudoma osnuje v Ljubljani slovensko vseučilišče. „Slov. Narod“ upa, da bodo to akcijo podpirali češki in rusinski poslanci. Upa s popolno pravico, zakaj v tem vprašanju situacija naravnost žene Slovence, Čeha in Rusine k vzajemnosti v državnem zboru. Vseučiliško vprašanje bo povzročilo v državnem zboru nenavadno zanimivo zблиžanje strank. Socialna demokracija bo morala, ako ostane zvesta svojemu programu, podpirati opravičene zahteve slovanskih narodov, dočim se jim bo z druge strani velika večina Poljakov zaradi rusinskega vseučilišča uprla. V vsakem položaju bo slučaj jako zanimiv“. — Kakor javljajo iz Prage, so imeli češki dijaki v Pragi shod, na katerem so sprejeli resolucijo, v kateri pozivljajo češke poslance, naj takoj prično v poslanski zbornici akcijo za ustanovitv českega vseučilišča v Brnu in slovenskega v Ljubljani.

* **Štiridesetletnico kronanja cesarja Franca Jožefa I.** so dne 8. t. m. slovesno obhajali v Budimpešti ob cesarjevi navzočnosti.

* **Schönerer proti socialistom.** Dunajski „Alldeutsches Tagblatt“ je priobčil odprto pismo bivšega državnega poslanca Sekönererja na bivšega državnega poslanca Steina, v katerem predlaga, da se osnuje antisocialistična liga po zgledu slične lige na Nemškem.

* **Stranke v državnem zboru.** „Wiener Abendpost“ poroča, da pride v državni zbor; 96 krščanskih socialcev (po združitvi z nemškimi konservativci), 25 nemške ljudske stranke, 20 nemških naprednjakov, 19 nemških agrarcev, 12 nemških radikalcev (svobodnih Vsenemcev), 5 Vsenemcev, 30 čeških agrarcev, 20 Mladočehov, 16 čeških katolikov, 9 čeških nacionalcev, 6 Staročehov, 5 čeških radikalcev, 2 češka realista, 69 Poljakov (13 konservativcev, 13 demokratov, 13 poljskega centra, 12 nacionalnih demokratov, 2 Vsepoljaka, 16 poljske ljudske strake), 21 Mladorutencev, 5 Starorutencev, 3 radikalni Ruteni, 18 slovenskih klerikalcev, 7 slovenskih liberalcev, 9 konservativnih, 4 napredni in 2 krščanskosocialna Italijana, 11 Hrvatov, 2 Srba, 4 Romuni, 3 cionisti, 87 socialnih demokratov (50 Nemcev, 23 Čehov, 6 Poljakov, 5 Italijanov, 2 Rutenca in 1 Romun), 6 divjakov.

* **Gospoka zbornica** ima prvo sejo dne 17. t. m. ob eni popoldne.

Vestnik.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Kakor smo zvedeli, namerava mnogo narodnih društev in občin na dan otvoritve drž. zbora, t. j. dne 17. junija, brzojavno zahtevati pri naučnem ministertvu, da izpolni dano obljubo slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Nujno potrebno je, da posnemajo ta zgled vsa slovenska društva, zlasti pa narodne občine in naša okrajna učiteljska društva. Le veliko število brzojavk pokaže ministertvu in državnemu zboru, da je zahteva po lastnem vseučilišču nujna, da je volja in želja celokupnega naroda, da dobimo vendar že svoj najvišji kulturni zavod v Ljubljani. Zato naj tudi predsedstva naših okrajnih učiteljskih društev store dne 17. t. m. svojo dolžnost!

Učiteljski dobrotniki. Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani so darovali: Sl. Posojilnica v Logatecu 40 K, gospica Kolnik, učiteljica v Batečah 39 K, nabrala pri okr. učit. konferenci v Kostanjevici, dne 5. junija t. l. in sicer so prispevali gg. Mavser, graščak in veleposestnik v Št. Rupertu 10 K, Sever, župan v Kostanjevici 5 K, drugo pa dragi tovariši in mile tovarišice. Ljutomersko učiteljsko društvo ob priliki zborovanja v Radincih 7 K, tovarišica Bibijana Bisail iz Trnovega na Notranjskem je poslala 9 K, ki jih niso hoteli sprejeti trije gospodje od treh gospic kot povračilo izdatkov na izletu. Živili učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

Letnino za učiteljski konvikt so plačali ti-le tovariši in tovarišice: Ivan Bihteršič iz Srednje vasi, Janko Zupančič in Zora Legat iz Bateč pri Beli peči, Andrej Šket in Andrej Potočnik iz Podsrede. Bog plati!

„Alarm.“ Da se ob nevarnosti ognja, potresa ali ob drugih dogodkih šola naglo izprazni je imela I. mestna šola v Komenskega ulicah v smislu § 64. šolskega in učnega reda več vaj, pri katerih je bilo vseh enajst razredov s 636 učenci v dveh do treh minutah na prostem.

„Učitelj“, zelo ugleden češki list, ki izhaja v Brnu, pri naša v češkem prevodu „Obiteljske večere“, ki jih je objavil c. kr. okr. šolski nadzornik, gosp. Dragotin Pribil, v „Potopniku“.

Shod kmetovalcev idrijskega in vipavskega sodnega okraja se vrši to nedeljo, dne 16. t. m., popoldne v Črnem vrhu nad Idrijo. Bilo bi dobro, ako se tega shoda udeleži tudi učiteljstvo iz obeh imenovanih okrajev.

Slovenski oddelek moškega učiteljskega v Kopru premeste s prihodnjim šolskim letom v Gorico.

Slovensko gledališče v Trstu. Na obnem zboru „Dramatičnega društva“ v Trstu se je sklenilo s prihodnjo sezono ustanoviti v Trstu redno slovensko gledališče na umetniški podlagi in poverilo novo izvoljeni odbor, da nemudoma prične z dotično akcijo.

Gregorčičeva knjižnica in čitalnica v Ljubljani. Dne 8. t. m. so otvorili v Ljubljani, in sicer v Vegovih ulicah števil. 2 Simona Gregorčiča javno knjižnico in čitalnico, ki so jo ob podpori mestne občine ustanovila društva „Akademija“, „Prosveta“ in „Ljubljanski Sokol“. Na razpolago bodo vsi slovenski, razen teh hrvaški, češki, poljski in ruski ter lepo število nemških, laških in francoskih časopisov. Vsak obiskovalec čitalnice plača 2 h vstopnine. Knjižnica zaradi vezave knjig še ni urejena; a tudi to v kratkem izroče javni porabi.

Uradna učiteljska skupščina za brežiški, kozjanski in sevniški okraj se vrši letos dne 22. junija v šoli na Vidmu. Na dnevnem redu je med drugim tudi obravnava sledečih vprašanj: a) Kako naj goji učitelj za vzgojne uspehe prepotrebni stik šole z domom s posebnim ozirom na tozadevne določbe dokončnega šolskega in učnega reda? Poročevalci: I. Knapič, F. Rauter, A. Hohnjec; b) „Metodiki novodobnega spisnega pouka, njih teorija in praktična uporaba iste.“ Poročevalci: V. Pulko, M. Zehner, I. Zupančič; c) „Ali bi bilo uvedbo nerazdeljenega časa pouka na tuokrajnih šolah priporočati ali ne?“ Poročevalci: A. Eržen, A. Skubec, F. Lovrec.

1897.—1907. Podpisanec naznanja vsled dopisov od več strani, da se vrši sestanek tovarišev iz leta 1897. ob priliki „Zavezinega“ zborovanja v Radovljici, in sicer 18. avgusta. Natančnejša objava sledi. Emil Adamič.

Prijatelj šole. L. 1907. po Kristusu je predsednik nekega krajnega šolskega sveta na Kranjskem poslal c. kr. okrajnemu šolskemu svetu prošnjo, da bi ta oprostil dva učenca vsakdanje šole. V prošnji navaja, da sta učenca dorasla, da nerada hodita v šolo, da doma veliko pomagata itd. Nazadnje pa je še dostavil: „Naučila se itak ne bosta ničesar več, pač pa bosta pozabila.“ — Gospod, ki dela take poklone šoli, je duhovnik in velik prijatelj šole in učiteljstva. — Prosimo pa, da ne bi morebiti kdo mislil na gospoda iz Preske pri Medvodah na Gorenjskem!

Kako se razlaga beseda „papa“? Pri obravnavi mačke: Nekateri imajo jako radi mačke, jaz jih ne morem trpeti. Moj „papa“ pa je imel rad psička, da je celo pri njih jedel. Veste kaj je „papa“? (Vsi molče.) Vi pravite doma „oče“, ona gospodična, ki je bolj preprosta, „ata“, a jaz, ki sem bolj nobel, „papa“. To se je istinito zgodilo!

Zahvala. Po smrti mojega nepozabnega soproga Štefana Debenjaka, učitelja v Materiji, mi je društvo „Samopomoč“ takoj izplačalo znesek 430 K. — Za to izdatno podporo izrekam cenjenemu društvu svojo najsrčnejšo zahvalo in ga vsem tovarišem in tovarišicam, posebno onim, ki imajo rodbino, najtopleje priporočam.

Materija, 11. junija 1907.

Katarina vdova Debenjak,
učiteljica ženskih ročnih del.

Častno občanstvo. Občina Šmartno v Tuhinjski dolini je podelila g. Franu Zoretu, tamošnjemu mnogozasluznemu učitelju, najvišjo čast, ki jo more občina dati. Imenovala ga je

častnim občanom ter mu pred nekaj dnevi izročila častno diplomu. Tovariš Zore poučuje v Šmartinski občini petdeset let tamošnjo mladino in si je tekom tega dolgega časa pridobil mnogo zaslug za občino in vse njene prebivalce. Z dobrimi sveti in dejanji je vedno podpiral vse dobre zadeve občanom in si pridobil s svojim ljudomilim postopanjem spoštovanje in hvaležnost vsega prebivalstva. Iskreno častitamo!

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici je imel dne 28. maja t. l. sejo, ki ji je predsedoval c. kr. okrajni glavar g. Oto pl. Detela. Učiteljsko mesto v Kropi se sklone definitivno oddati. — Nekemu nadučitelju se prizna peto starostna doklada, neki učiteljici pa četrta. — Nekemu nadučitelju se dovoli zaradi boleznih dopust do konca šolskega leta 1906/7. — Neki učiteljici se podaljša zaradi boleznih dopust še za tri tedne. — Poročila c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. Ferdinanda Kalingerja v nekaterih ljudskih šolah se vzame na znanje. Računi nekaterih krajin šolskih svetov za leto 1906. se potrdijo.

Polaganje temeljnega kamena narodne šole v Št. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem se vrši v nedeljo, dne 14. julija t. l.

Koliko je vreden „popravek“ dr. Jankoviča. V zadnji številki smo priobčili „popravek“ dr. Jankoviča, znanega prvaka štajerskih klerikalcev. Koliko je vreden ta „popravek“, je razvidno iz tegale pisma: „Jako se čudim popravku dr. Jankoviča v Kozjem, ki pravi, da na shodih, ki jih je imel v zadnji volilni borbi v prilog kandidatom kmečke zveze, o učiteljstvu ni razžaljivo govoril in da ni hujskal proti šolstvu. Bil sem za volilne agitacije na več shodih nasprotne stranke in tudi na ljudskem taboru na Blanci, kjer je imel dr. Jankovič poročilo o svojem delovanju v deželnem zboru, in reči moram, da tako razžaljivo o učiteljstvu ni govoril nobeden drug govornik kakor dr. Jankovič. Sploh še svoje žive dni nisem pri izobraženem človeku opazil toliko animozitete proti učiteljskemu stanu kakor pri dr. Jankoviču. Naravnost nesramno je napadal učitelje, očitajoč jim, da nič ne store za narod, in da so skrajno nehvaležni, zlasti napram prof. Robiču, ki se je baje sam v tem smislu proti njemu (Jankoviču) izrazil. Zatem se je spravil nad našega tovariša Strmška (ker je menil, da bo Strmšek kandidiral) in ga med drugim dolžil, da se v njegovem okraju štajerčijanstvo najbolj širi. Jedro njegovega poročila je sploh bilo hujskanje ljudi proti učiteljstvu. Moje globoko prepričanje je, da slovensko učiteljstvo med inteligenco, vsaj na Štajerskem, nima ljutejšega sovražnika kakor je dr. Jankovič. Izvolite v prihodnji številki „Učit. Tov.“ dr. Jankovičev popravek v tem smislu popraviti.“ — S tem pismom je Jankovičev „popravek“ — mislimo — dovolj popravljen. Radovedni smo samo, kaj poreče sedaj ta odlični „prijatelj“. Morda je poleg medicine študiral tudi — Li-guorija!

Glas iz vrst učiteljic. Ko je imelo okr. učiteljsko društvo ljubljanske okolice dne 6. junija t. l. svoj običajni občni zbor v Ljubljani, tedaj se ga je udeležilo od 42 učiteljic samo 5 (reci pet), in še te smo bile samo one, ki imamo najdalje in najmanj pripravno zvezo z Ljubljano. Od najbližnjih kolegij pa — od katerih stanujejo nekatere celo v mestu, ali so tako blizu, da so vsak prosti dan tam — ni prišla niti ena, dasi so nekatere šle na izprehod mimo poslopja, kjer je bilo zborovanje. Ne vem, ali jim je stanovska zavest res deveta briga, ali pa se jim zdi preponiževalno in nečastno, zahajati med kolege, ki po naobrazbi niso prav nič manj nego one? Ozrmo se le na učiteljice drugih dežel! Kako polnoštevilno zastopajo povsod interese in koristi svojega stanu! Saj pa to ni nikaka zasluga s tem koristijo edinole sebi, svojemu ugledu in stanu svojemu. In pri nas? Učiteljica je samo v šolski sobi, izven te pa zataji svoj stan in krati s tem ugled nele sebi, ampak vsemu učiteljstvu. — Zdramimo se že enkrat iz te stanovske apatije in ne zanemarjamo same sebe! Zakaj učiteljica, ki ne zahaja tja kjer delajo za napredek in splošno korist, ni v redna tega imena!

Iz Iga nam poročajo: Z odlomkom c. kr. dež. šol. sveta z dne 16. novembra 1906 je določeno, da se trirazredna šola na Igu razširi v čveterorazrednico. Soba za IV. razred se bo tekom počitnic v šolskem poslopju priredila. Izanska šola je ena najstarejših, v okolici ljubljanski sploh pa najstarejša večrazrednica, zakaj bila je prva dvorazrednica v okraju (l. 1860). Iz starih

pisem so se dognale sledeče zanimivosti. Od l. 1631—1660, torej 29 let, je tu služboval kot organist in učitelj Jurij Jacomin, od 1660—1677 Vid Tratnik, od 1677—1693 Jakob Mikec, od 1693—1706 Fran Wirth, od 1706—1719 Gregor Mosternik, od 1719—1724 Jožef Ambrožič, od 1726—1734 Andrej Drenik, od 1734—1739 Matija Mosternik, od 1739 do 1798 Jožef Vidmar (torej 59 let), od 1798—1810 Jakob Mikolič, od 1810—1818 Boštjan Skubic, od 1818—1860 Lovro Juvančič (celih 42 let), potem kot voditelji na dverazrednici Fran Uršič od 1860—1862, Fran Govekar od 1862—1886, Primož Ušeničnik od 1886—1888, Fran Ks. Trošt od 1888 nadalje. Leta 1892 je bila šola trirazredna, l. 1898 so se odcepila nekatere vsolane vasi v samostojno dverazrednico v Tomišlju in enorazrednico v Iški vasi.

Razgled po šolskem svetu.

— **Društvo slovenskih katechetov.** Deželna vlada v Ljubljani je potrdila pravila tega novega društva. Morda to društvo kaj pripomore k temu, da se bodo prečastiti gospodje kateheti odslej bolj brigali za verouk nego za politiko.

— **Prvi hrvaško-slovenski katehetski tečaj** se bo vršil v Zagrebu kakor poročajo od tam, baje v prvi polovici meseca julija.

— **Novi šolski in učni red ter verske vaje.** Češki deželni šolski svet je sklenil, da črta v novem šolskem in učnem redu določbo, ki pravi, da se starši kaznujejo, ako izostanejo otroci od verskih vaj.

— **Najstareji vseučiliški docent v Avstriji.** Dne 10. junija t. l. je proslavil nestor avstrijskih vseučiliških docentov, vladni svetnik dr. Adolf Wahrmond, osemdesetletnico svojega rojstva. Wahrmond se je rodil 10. junija 1827. in leta 1861. je bil promoviran doktorjem filozofije. Počeni od letnega semestra 1862. predava Wahrmond na dunajskem vseučilišču arabski, perzijski in turški jezik. On je tudi ravnatelj zavoda za vztočne jezike.

— **Liga proti dvoboju.** Zagrebški listi poročajo, da se je na zagrebškem vseučilišču pričela resna akcija za ustanovitev dijaške lige proti dvoboju. To ligo so izzvali pogosti dijaški dvoboji, ki so se vršili v zadnjem česu in ki jih večina dijaštva obsoja.

— **Ameriški učitelji v Evropi.** Centralno društvo ameriških učiteljev je sklenilo poslati letos tisoč učiteljev v Evropo, da proučujejo evropske šolske uredbe. Udeleženci plačajo iz lastnega samo četrtno stroškov, vse drugo plača društvo.

— **Romunska je,** kakor se zdi, dežela Evrope, ki je najbolj zaostala v šolski omiki. Zadnje štetje je pokazalo, da od 5 milijonov prebivalstva ne znajo 4 milijoni ni pisati in čitati in da je le en milijon dobil nekoliko temeljitejšo izobrazbo.

— **Učiteljske kandidatnje** iz Zagreba so napravile izlet v Ljubljano, Postojno in na Bled. — Četrtoletniki zagrebškega učiteljskega pa so napravili naučno potovanje na Dunaj, v Solnograd, Monakovo, Inomost, Celovec, Gradec in Maribor. — In pri nas?!

Z gospodarskega polja.

— **Petindvajsetletnica avstrijske poštne hranilnice.** Dne 28. maja t. l. je minilo 25 let, kar je v Avstriji uvedena poštna hranilnica. Poštna hranilnica ni uvedena prvokrat v Avstriji. Uvedena je bila na Angleškem že leta 1861., v Belgiji že 1865., v Italiji 1875., v Nizozemski 1881., na Francoskem leta 1882.

— **Na deželni poljedelski šoli v Grottenhofu** je razpisanih za šolsko leto 1907/8 večje število prostih mest za gojence. Ti morajo prebiti na šoli 2, z manjšo predizobrazbo 3 leta. Gojenci morajo biti pri vstopu že 16 let stari. Prošnjo je treba osebno izročiti pri ravnateljstvu na kak delavnik do 15. julija. Gojenci, ki uživajo brezplačno mesto, se morajo obvezati, da se po dokončanih studijah posvete kmentijstvu na Štajerskem ali pa vplačajo po 200 K za vsako leto štajerskemu dež. fondu.

— **Poljski delavci in vojaške vaje.** Mestno županstvo v Segedinu se je obrnilo na vojaške oblastnike s prošnjo, da se

poljske delavce osvobodi od vojaških vaj. Tudi županija Hodmezövasarhely se je obrnila na ministra za deželno brambo s slično prošnjo, in je nade, da se ugoti obema prošnjama.

— **Propadanje gozdov v Ameriki.** Gozdarska zveza v Združenih državah je izdala knjigo, v kateri dokazuje z avtentičnimi podatki, da se v Združenih državah poseče na leto štirikrat več gozdov nego ga naraste. Ako pojde to tako naprej, se utegne zgoditi, da bo primanjalo drv. Zveza zahteva od vlade Združenih držav, da posveti gozdarstvu posebno pozornost in da odredi strogo nadzorstvo nad gozdovi. Edino le v državah ob Tihem oceanu pazijo posamezne države na gozdove, kar se pa o drugih državah ne more reči.

— **Trgovsko pristanišče v Pulju** premeste v Medulin; to zaradi tega, ker vojna luka ne zadostuje več potrebam vojne mornarice.

— **Kongres za poljedelstvo,** ki se je vršil na Dunaju, je bil na slovesen način zaključen 25. maja t. l. Prihodnji kongres se bo vršil v Berlinu.

— **Jubilejske razstave ne bo.** „Deutsches Volksblatt“ je zvedel, da velike mednarodne razstave, ki so jo hoteli prirediti prihodnje leto v proslavo 60 letnice cesarjevega vladanja, najbrž ne bo, ker so se industrialni krogi izjavili, da se je ne udeležijo, boječ se konkurence inozemskih industrialev. Doslej je zagotovljena samo češka razstava v Pragi.

— **V Ptujju** prirede prihodnje leto podružnice „Südmarke“ in „Schulvereina“ veliko poletno ljudsko slavnost, združeno z obrtno in poljedelsko razstavo. Izvolil se je poseben odbor, ki bo skrbel za to, da se bo postavila velika dvorana, v kateri bo imelo prostora tisoč ljudi. — Temu pristavlja „Domovina“: Ta misel praktičnih Nemcev je jako dobra; ali bi je ne mogla izrabiti tudi naša narodna društva?

— **Hrvaško-dalmatinska železnica.** Kakor poročajo iz Budimpešte, je bančni konsorcij predložil ogrskemu ministrstvu glavni načrt hrvaško-dalmatinske železnice. Komisija si je že ogledala kraje, in to v dveh smereh: Ogulin - Bihač - Knin in Ogulin - Gospić - Knin.

— **Novi zakon za izseljence.** Dne 1. junija t. l. je stopil v veljavo novi zakon za izseljence v Zedinjene države. Vsakdo, ki se bo hotel naseliti v Zedinjenih državah, bo moral plačati takso 20 K (prej samo 10 K). Otroci pod 16. letom bodo smeli stopiti samo v spremstvu očeta ali matere na ameriška tla. Zabranjen je tudi pristop v Zedinjene države vsem ničvrednim ljudem, bolnikom, umobolnim in splošno vsem, ki so škodljivi občemu redu. Naše ljudi, ki trumoma beže v Ameriko, je treba poučiti o tem novem zakonu.

— **Razvoj ruskih železnic.** Rusko prometno ministristvo marljivo dela za nadaljni razvoj železnic, zlasti se bavi z načrtom Amurske železnice. Podaljšati hoče zabajkalsko progo sibirskje železnice do Haburovska, da bi bila tako dovršena nepretrgana železniška zveza med evropsko Rusijo in Skrajnim Vztokom. Ministristvo se peča tudi z izboljšanjem ruskih železnic v Evropi.

Raznoterosti.

× **Pesnik Mirković.** V Belemgradu je v ponedeljek umrl srbski pesnik Milorad Mirković.

× **Penzijski zavod nemških časnikarjev in pisateljev v Monakovem** je imel v preteklem letu 24.700 mark prebitka. Celotno imetje znaša 1.360.000 mark. Lani se je izplačalo pokojnin 20.700 mark. Letos se ustanovi blagajnica za vdove in sirote članov.

× **200 letnica rojstva Aleksandra Linnea.** Dne 24. maja je minilo 200 let odkar se je rodil leta 1707. blizo mesteca Stenbrolinta v Švedski Aleksander Linne, kakor sin luteranskega župnika. Že mladih dni je kazal veliko veselje za prirodne lepote. V Švedski in v Nemčiji si ni mogel pridobiti dovolj priznanja, dokler ni v Nizozemski našel mecena milijonarja Clifforta. Leta 1835. je napravil na vseučilišču v Leydenu rigoroz in postal „doktor medicine“. Leta 1741. je bil na vseučilišču v Upsali imenovan rednim profesorjem medicine in od tedaj naprej mu je bilo življenje osigurano. Njegova slava se je hitro razširila in kmalu so ga nazvali „severnim Plinijem“. Spisal je iz prirodoznanstva 300 knjig in razprav, a dopisoval je z